

MASARYKOVA UNIVERZITA UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

Komenského nám. 2, 602 00 Brno

www.u3v.muni.cz, mail: u3v@rect.muni.cz, tel.: 549 49 8141

Úřední hodiny: Po, St: 9.00 – 11.00, Út, Čt: 13.00 – 15.00 hodin

Vážení přátelé,

nad rámec základního programu U3V Vám ve spolupráci s Filozofickou fakultou, Ústavem románských jazyků a literatur, nabízíme kurz:

ZEMĚ STŘEDNÍ AMERIKY VČERA A DNES

- Počet účastníků:** maximálně 60 osob
Lektor: Mgr. Athena Alchazidu, Ph.D.
Termín: 27. 3. – 28. 4. 2014, vždy v pondělí a ve čtvrtek od 10:00 do 11:30 hod. (27.3., 31.3., 3.4., 14.4., 17.4., 28.4.)
Místo konání: Moravská zemská knihovna, Kounicova 65a, Konferenční sál v přízemí
Cena: 350,- Kč
300,- Kč (cena pro posluchače U3V na MU)

Náplň kurzu:

Střední Amerika je nesmírně mnohotvárný a pestrý region, je jako obrovská mozaika složená s nesčetných, velmi svérázných dílků, z nichž každý sám o sobě si zaslouží zvláštní pozornost. Kurz nabízí vhled do několika různých tematických okruhů ve snaze postihnout co nejširší úhel záběru, díky kterému bude přiblížena současnost i minulost jednotlivých zemí Střední Ameriky a karibské oblasti. Zvláštní pozornost bude věnována současné společnosti, základním reáliím a především pak kultuře, a to v nejširším slova smyslu. Představena bude nejen literatura, hudba a film, ale i místní folklór, lidové zvyky a tradice.

V případě zájmu se přihlaste prostřednictvím **elektronického formuláře** umístěného na www.u3v.muni.cz, **osobně** v kanceláři U3V MU (Komenského nám. 2, 2. patro, dveře č. 262 a 263) případně **telefonicky** nebo **e-mailem** (kontakty jsou uvedeny v hlavičce nabídky).

Kurzovné je nutno uhradit v hotovosti minimálně týden před zahájením kurzu.

Ing. Bc. Barbora Hašková, v. r.
manažerka pro koordinaci CŽV

Mgr. Athena Alchazidu, Ph.D., v. r.
odborná garantka kurzu

1. Geografické a historické reálie Střední Ameriky a hispanofonních zemí karibské oblasti.

Základní teritoriální vymezení vybraných regionů bude doplněno jejich stručnou geografickou charakteristikou, jelikož konkrétní zeměpisné podmínky jsou jedním z důležitých faktorů, které sehrávají výraznou úlohu při utváření společnosti jednotlivých zemí. Dále bude nastíněn historický vývoj každé oblasti, aby bylo možno vnímat současnou situaci jako vyústění dlouhodobých dějinných procesů.

2. Současná hispanoamerická společnost. Problematika národní, rasové a kulturní identity.

Seznámení se současnou strukturou společnosti a se složitou etnickou situací v daných zemích, nabídne vhled do problematiky vymezení identity, a to jak kulturní, tak i národní a rasové, aby bylo možno pochopit vztah současné společnosti jak ke kulturnímu dědictví minulosti, tak i k soudobým kulturním projevům. S tím souvisí i otázky spojené s lidovým uměním a folklórem, stejně jako s kulturou domorodých etnik.

3. Karibská oblast: Kuba, Dominikánská republika, Portoriko.

Jedním z charakteristických rysů, který se výrazně projevuje na podobě společnosti těchto zemí, je etnické složení obyvatelstva, na němž se výraznou měrou podílejí potomci afrických otroků zavlčených do Ameriky v době kolonizace. Africké kořeny se promítají především do zdejší hudby a do svérázných kulturních projevů, s nimiž je spojena mj. i kubánská „santería“, či haitské a dominikánské vúdú. Na druhou stranu jde o jedinou oblast Latinské Ameriky, ve které již nežije žádné původní obyvatelstvo.

4. Kolébka nejvýznamnějších severoamerických civilizací: Mexiko, Guatemala.

Mexiko patří k zemím s největší kulturní rozmanitostí, která je dána především faktem, že se na území tohoto státu nachází velké množství původních etnik. Kromě pozoruhodných kulturních projevů indiánských národů, patří k velmi zajímavým úkazům výsledek tzv. kulturního a náboženského synkretismu – vzájemného ovlivňování, prolínání a prorůstání prvků domorodé kultury do kultury majoritní společnosti a naopak. Z méně známých národů za zmínku stojí např. Tarahumarové a jejich taneční obřady v období Velikonoc, případně Huicholové, kteří jsou proslulí svými tradičními řemeslnými výrobky zdobenými korálky. Jih Mexika a celé území Guatemaly obývají především potomci starých Mayů.

5. Tzv. banánové republiky: Honduras, Nikaragua, Salvador

Tato část Latinské Ameriky prošla bezesporu nejdramatičtějším historickým vývojem. Třináct let trvající občanská válka v Salvadoru skončila relativně nedávno, teprve v roce 1992. Také pro Nikaraguu mají 90. léta 20. stol. zásadní význam, jelikož jsou považována za konec tzv. nikaragujské revoluce. Přestože na území těchto států žijí početně menší etnika, jejich kultura je svérázná a rozhodně stojí za pozornost.

6. „Tygři“ Střední Ameriky: Kostarika a Panama

Kostarika i Panama patří v rámci středoamerického regionu k zemím, které v současnosti zaznamenávají výrazný hospodářský rozmach. Nezanedbatelnou úlohu sehrává i rozvíjející se turistický ruch. Velkými lákadly jsou četné přírodní rezervace, hlavně v Kostarice, které se vyznačují výskytem velkého množství endemických živočišných a rostlinných druhů. V rámci tzv. „etnoturismu“ (tj. turistického ruchu, který se zaměřuje na poznávání domorodých etnik) nabízejí Emberové západním turistům pobyty v indiánských vesnicích v nedotčené přírodě, jež jsou založeny na bohatém „zážitkovém“ programu. Počítá se přitom se zapojením do běžných každodenních činností.